

Sempre se'n van els millors

Gallardón, Rato, Piqué... El PP basa la seva unitat en el sacrifici dels líders més moderats

ENRIC HERNÁNDEZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 17.01.08

"Dins del partit em vaig sentir com un vers solt, perquè era notícia per les discrepàncies i mai per les coincidències. Però mai vaig creure que la meva llibertat de pensament em pogués comportar cap perjudici ni ser un llast per a les meves oportunitats de futur." Això deia, fa cinc anys, un Alberto Ruiz Gallardón acabat de redimir pel totpoderós José María Aznar. Fent el cor fort, Aznar havia perdonat els desaires i ambicions al díscol president madrileny a canvi que salvés la joia de la corona municipal del PP: l'Ajuntament de Madrid.

Gallardón va complir la seva part del tracte i va guanyar amb contundència les eleccions, però la seva rehabilitació dins del partit va durar ben poc temps. Exactament el mateix que va trigar a postular-se com a successor d'Aznar, que ja iniciava la retirada. L'únic consol per a l'alcalde va ser que, rere seu, altres veus moderades i amb criteri propi, com les de Rodrigo Rato o Josep Piqué, també van acabar condemnades a l'ostracisme. Si uns quants versos solts poden formar un poema, el que ens ocupa seria una elegia per l'execució sumaríssima de l'ala centrista del PP.

El llegat d'Aznar

Per a Aliança Popular, la travessia del vast desert que distava entre els seus orígens tardofranquistes i la consolidació com a alternativa de poder va ser una llarga i convulsa dècada de lluites fratricides entre els

vells clans de la dreta espanyola. A l'agafar el timó del refundat PP, Aznar va imposar l'ordre foragitant els fundadors del partit que podien fer-li ombra. Encara que en recelava, va comptar amb Gallardón perquè, amb només 32 anys, encara no constituïa una amenaça, però a Miguel Herrero de Miñón el va arraconar fins a forçar-lo a deixar el partit. Exemplaritzant càstig que, amb les creixents expectatives d'arribar al poder, va contribuir a ofegar qualsevol dissidència interna a les files conservadores.

Fidel al llegat d'Aznar, des d'aleshores el PP exhibeix la seva unitat com una ensenya, la porta impresa al seu codi genètic. Discrepar dels designis del líder, encara que sigui en privat, constitueix un pecat impossible d'expiar. I aspirar a substituir-lo, un delicte de lesa pàtria. Pecador i reincident, Gallardón es va oposar a les teories conspiratives del PP en l'11-M i, amb l'ànim de succeir Rajoy si cau derrotat el 9-M, va demanar un escó al Congrés; ho ha pagat amb una exclusió de les llistes que l'aboca a l'abandonament de la política. Però no està sol. Per dissentir del suport espanyol a la guerra de l'Iraq, Aznar va rebutjar com a successor Rato, que després de passar per l'FMI no vol ni sentir parlar del retorn a la política activa. I, per animar el partit a mirar al futur i demanar més autonomia per ocupar-se a Catalunya de la campanya anti-Estatut del PP, Piqué va patir tals humiliacions que va acabar tocant el dos.

Una espècie en extinció

No per atzar, es dona la circumstància que tots els dirigents que el PP sacrifica en nom de la unitat són de perfil moderat, una espècie en extinció exponent de l'espai de centre que Rajoy diu voler conquerir. L'explicació és simple: ni Aznar ni els que va deixar a càrrec del partit han assumit que va ser el lema de la seva última etapa al Govern, la

"dreta sense complexos", el que els va fer perdre el poder. Encegats pels gairebé deu milions de vots obtinguts el 2004, s'han convençut que la dreta sociològica, segons ells majoritària, els rescabalarà d'aquella injusta derrota si són inflexibles amb l'adversari. El centrisme, des d'aquesta particular òptica, no és sinó una mostra de debilitat.

Però l'arrel del conflicte desencadenat per Gallardón no és exclusivament ideològica. L'alcalde confessava fa mesos en privat que el seu gran escull per entrar a la candidatura de Madrid no era tant Esperanza Aguirre com "el que ella representa": l'entramat periodístic que tutela Rajoy, format pel tàndem El Mundo-Cope. El de menys és que la presidenta madrilenya amenacés de dimitir per anar a les llistes; el de més és que, si hi entrava Gallardón i ella no, els mitjans que aglutinen aquesta dreta sociològica al voltant del PP haurien desencadenat una implacable campanya contra Rajoy. Ofensiva que aquest no es podia permetre.

El bucle successori

Incapaç de desfer-se del jou mediàtic que el tenalla, el president del PP ha passat per alt un detall: que en campanya, el que no suma, resta. A part d'aportar pedigrí centrista a unes llistes massa escorades a la dreta, el fitxatge de Gallardón podia afermar el lideratge de Rajoy, al presentar-se com a immune a les pressions contra l'alcalde. Al final, ningú queda content: l'alcalde aprofundeix la crisi al deixar anar que abandonarà la política i el PP retreu a Rajoy que deixés enquistar el conflicte. I, el que és pitjor, el fitxatge estrella de Manuel Pizarro, cridat a ser un revulsiu per a la seva campanya, es dilueix enmig del marasme.

El veto a Gallardón com a successor confirma, a més, la voluntat de la generació aznarista, en cas de derrota, de dibuixar un bucle per succeir-se a si mateixa. ¿Hi haurà vida al PP després de Rajoy?